

Rikkakasvit haltuun ilman kemikaaleja

25.1.2022 Pirkko Tuominen, ProAgria Itä-Suomi

Rikkakasvien hallinta on monen tekijän huomiointia

Maan kasvukunnosta huolehtiminen

- **Vesitalouden hallinta, ojitus kuntoon** -> märät kohdat jäävät kylvämättä tai viljelykasvi ei kasva (esim. kortteet, tatar, rönsyleinikki)
- **Maan rakenteen ylläpito**
  - Tiivistymät muokkauskerroksen eri osissa vaikeuttavat viljelykasvien kasvua
  - Pintatiivistymät ja tallaus laitumilla (esim. piharatamo)
- Kysy itseltäsi 5 x miksi joku rikkakasvi esiintyy lohkolla?

Maan kasvukunnosta huolehtiminen

- **Ravintesuhteet** (kalkitus + tasapainoinen lannoitus oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan ja oikea määrä)
  - Liika happamuus usein viljelykasvin kasvun esteenä.. (esim. hatikka)
  - Niukka ravinnetila (esim. suolaheinä)
  - Runsas typpilannoitus (esim. vesiheinä, nokkonen, lutukka)

Rikkojen leviämisen ehkäisy

•Koneet

- Muokkauskoneet -> erityisesti juuririkat leviävät helposti (juolavehnä!)
- Niittokoneet -> siemenrikkojen leviämiskeino (esim. savikat, voikukka)
- Puimuri (siemenrikat)

•Lisäysaineisto

- Käytettävän siemenaineiston puhtaus? (esim. saunakukka)
- Taimien mukana leviävät rikat

Rikkojen leviämisen ehkäisy

•Lanta

- Rikkasiemeniä joutuu lannan sekaan karkearehun ja kuivikkeiden mukana -> mieti mitä korjaat? (esim. hierakka, valvatti)
- Huolehdi kuntoon lantalan ympäristö -> pois siemeniä tuottavat rikat (esim. nokkonen, valvatti, ohdake)

•Maansiirrot

- Harkintaa mitä maa-ainesta käytetään esim. pellon pinnan muotoilussa, mihin ojamaat levitetään... (esim. leskenlehti)

Rikkojen leviämisen ehkäisy

- **Pientareet, kesannot**

- Siemenlevintäisten rikkojen niitto ennen siementen kypsymistä (esim. pelto-ohdake, valvatti, (voikukka))
- Huom! Myös viljalohkojen pientareet

- **Viljelykierto**

- Mieti, miten voit yhdistellä eri torjuntakeinoja kiertoon
- Eri kasveilla "viihtyvät" eri rikat
- Jos lohkolla on joku ongelma, mikä kasvi sinne kannattaa kylvää?

Rikkojen leviämisen ehkäisy

- **Pidä maanpinta haluttujen kasvien peitossa**
  - Tasaiset kylvökset (ei "haukia", nurmien hajakylvö)
  - Aluskasvit
  - Syyskylvöiset kasvit
  - Monivuotiset kasvustot
  - Syysmuokkauksesta kevätmuokkaukseen?
  - Huomio viljelykierron "vihreisiin päiviin"
    - Jos ei ole syytä pitää maanpintaa paljaana, niin älä pidä...
  - Marjakasvien rivivälit

Suorat torjuntatoimet

- Juuririkat vs siemenrikat
- 1. TUNNISTA rikat
- 2. Tunnista niiden leviämistapa
- 3. Valitse oikea torjuntamenetelmä
- 4. Valitse oikea torjunta-ajankohta
- 5. Huolehdi viljelykasvin olosuhteet kuntoon
- 6. Estä uusien rikkojen leviäminen

Suorat torjuntatoimet

- **Kylvömuokkaukset** (siemen- ja juuririkat)
- **Myöhästetty kylvö** (siemenrikat)
  - Valmistele pelto kylvökuntoon > odota mielellään pari vkoa > kevyt muokkaus pinnasta (maks 2 cm) hävittäen sirkkataimet > kylvö heti perään
- **Rikkaäestykset** (siemenrikat)
  - Sokkoäestys ennen viljelykasvin pinnalle tuloa, 1-2 äestystä orasvaiheessa (aluskasvin kylvö)
- **Riviväliharaukset** (siemen- ja juuririkat)
  - Pidempi aikaikkuna kuin rikkaäestyksellä
  - Myös puutarhakasveille

Suorat torjuntatoimet

- **Niitot, murskaukset** (siemen- ja juuririkat)
  - Puhdistusniitot nurmelle (ja kokoviljasr:lle)
  - Päältäniitot
  - Pientareet, kesannot
  - Pesäkkeet
  - Tehoa lisää voimakas kasvusto (esim. viherlannoitusnurmi)
- **Kitkentä** (siemen- ja juuririkat)
  - Pesäkkeille
  - Yksittäisille hankalille rikoille
  - Puutarhakasveille

Suorat torjuntatoimet

- **Pikakesannot**
  - Nurmen lopetus heinäkuulla (juuririkat)
  - Alkukesän kesanto (siemenrikat, juuririkat)
- **Sänkimuokkaukset** (juuririkat, erityisesti juolavehnä)
  - Kevyt sängin muokkaus puintien jälkeen muutamaan kertaan
- **Kyntö** (juuririkat)
  - Huomioi ajoitus
  - Kynnä huolellisesti joka kohta..

Suorat torjuntatoimet...

Rikkakasvien torjuntaan suunniteltuja koneita löytyy varsin laaja kirjo nykyisin...

